Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за здравето

(Обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 80, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 53, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г. и бр. 38, 40, 54, 60 и 82 от 2012 г.)

§ 1. В чл. 32 ал. 3 се отменя.

§ 2. В глава втора се създава раздел VIa с членове 72а - 72з:

„Раздел VIa

Защита от въздействието на нейонизиращи лъчения

Чл. 72а. (1) Министърът на здравеопазването ръководи дейностите, свързани с анализ, оценка и контрол на нейонизиращите лъчения като фактор на жизнената среда с цел опазване здравето на населението.

(2) Министерството на здравеопазването, Националният център по обществено здраве и анализи и регионалните здравни инспекции информират населението за въздействието на нейонизиращите лъчения върху здравето на гражданите, както и за мерките за ограничаването му.

Чл. 72б. (1) Максимално допустимите нива на въздействие върху човека на електрически, магнитни и електромагнитни полета в честотния обхват от 0 Hz до 300 GHz, излъчвани от обекти с излъчващи съоръжения, които по своето основно предназначение излъчват, пренасят или трансформират електромагнитна енергия и които могат да въздействат на човека, се определят с наредба на министъра на здравеопазването.

(2) Максимално допустимите нива по ал. 1 се определят за две зони на въздействие на електрическите, магнитните и електромагнитните полета в зависимост от достъпа на населението до тях:

1. труднодостъпна зона;

2. достъпна зона.

(3) Към достъпната зона на въздействие на електрическите, магнитните и електромагнитните полета се обособява предпазна подзона, която обхваща жилищни сгради и обекти с обществено предназначение по § 1, т. 9, букви „л”, „о” и „п” от Допълнителните разпоредби.

Чл. 72в. (1) За всеки обект с излъчващи съоръжения по чл. 72б, ал. 1 възложителят изчислява хигиенно-защитна зона във вертикална и хоризонтална равнина за защита на населението от вредното въздействие на електрическите, магнитните и електромагнитните полета, излъчвани от него.

(2) Хигиенно-защитната зона е затворена повърхнина, по чиято граница върху земната повърхност и/или над нея се установяват стойности, по-малки или равни на максимално допустимите нива, извън която не е възможно възникването на неблагоприятни ефекти върху здравето на човека, причинени от въздействието на електромагнитното поле.

(3) Хигиенно-защитната зона по ал. 1 се съгласува от главния държавен здравен инспектор.

(4) За съгласуването по ал. 3 възложителят представя в Министерството на здравеопазването следните документи:

1. заявление, в което е посочен и ЕИК;

2. обяснителна записка и изчислена хигиенно-защитната зона;

3. технически характеристики на проектното съоръжение;

4. копие от кадастралната карта, издадено от Агенцията по геодезия, картография и кадастър, с обхват територията, която попада в границата на хигиенно-защитната зона.

(5) Главният държавен здравен инспектор съгласува хигиенно-защитната зона, като издава здравно заключение в срок до 30 дни от представянето на документите по ал. 4 в Министерството на здравеопазването.

(6) Главният държавен здравен инспектор уведомява възложителя в случаите, когато представената документация е непълна или когато извън границите на изчислената хигиенно-защитна зона се установяват по-високи стойности от максимално допустимите нива, и определя срок, в който възложителят да представи допълнителна и/или коригираната документация.

(7) В случаите по ал. 6 срокът за съгласуване на хигиенно-защитната зона започва да тече от датата на представяне на допълнената и/или коригираната документация.

(8) В случаите, когато в срока по ал. 6 не бъде представена допълнената и/или коригираната документация, процедурата по съгласуване на хигиенно-защитната зона се прекратява.

Чл. 72г. При оценяването на съответствието на инвестиционните проекти за обекти по чл. 72б, ал. 1 по реда на Закона за устройство на територията, Закона за електронните съобщения, Закона за енергетиката и на нормативните актове по прилагането им се взема предвид и изчислената и съгласувана хигиенно-защитна зона.

Чл. 72д. (1) Преди въвеждането в експлоатация на обект с излъчващи съоръжения по чл. 72б, ал. 1 възложителят осигурява измервания за определяне съответствието на стойностите на електромагнитното поле с максимално допустимите нива на въздействие.

(2) Редът за извършване на измерванията по ал. 1 се определя с наредбата по чл. 72б, ал. 1.

(3) Собственикът или упълномощено от него лице, който въведе в експлоатация обект с излъчващи съоръжения по чл. 72б, ал. 1, уведомява съответната регионална здравна инспекция за това по реда на чл. 36, ал. 1, като представя допълнително:

1. данни за характеристиката на обекта с излъчващи съоръжения (тип, вид, мощност, нива на излъчване);

2. данни за съгласувана хигиенно-защитна зона;

3. протоколи с резултати от проведени измервания на нивата на електромагнитните полета при въвеждане в експлоатация.

Чл. 72е. (1) Органът, издал документа за въвеждане в експлоатация, в едномесечен срок представя в Министерството на здравеопазването информация за въведените в експлоатация обекти с излъчващи съоръжения по чл. 72б, ал. 1.

(2) Информацията по ал. 1 може да се предостави и по електронен път при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис и Закона за електронното управление.

Чл. 72ж. (1) Министерството на здравеопазването създава и поддържа публична информационна база с данни за обектите с излъчващи съоръжения по чл. 72б, ал. 1.

(2) В информационната база по ал. 1 се включват следните данни:

1. данни за собственика на обекта с излъчващи съоръжения;

2. данни за обекта с излъчващи съоръжения, включително картен материал, онагледяващ местоположението на обекта;

3. данни за оценка на експозицията и риска за населението от въздействието на електрически, магнитни и електромагнитни полета.

(3) Условията и редът за вписване, обработка и съхраняване на данните по ал. 1, както и за предоставяне на информация се определят с наредбата по чл. 72б, ал. 1.

Чл. 72з. Всеки гражданин има право на информация за нивата на електрическите, магнитните и електромагнитните полета, излъчвани от обектите с излъчващи съоръжения, без да е необходимо да доказва конкретен интерес."

§ 3. В чл. 143 ал. 3 се изменя така:

„(3) Изискванията към дейността на лабораториите по ал. 1, както и редът за регистрация, съхраняване, обработка и достъп до информацията в регистъра се уреждат с наредбата по чл. 142, ал. 5."

§ 4. В чл. 144 ал. 2 се изменя така:

„(2) Изискванията към дейността на ДНК банките се определят с наредбата по чл. 142, ал. 5."

§ 5. В чл. 178, ал. 3 думите „субсидирани от държавата" се заличават.

§ 6. Създава се чл. 219а:

„Чл. 219а. (1) Който осъществява дейности с източници на нейонизиращи лъчения в нарушение на изискванията на този закон и на нормативните актове по прилагането му, се наказва с глоба от 1000 до 2000 лв., а при повторно нарушение - от 2000 до 5000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от едноличен търговец, имуществената санкция е от 2000 до 5000 лв., а при повторно нарушение - от 5000 до 10 000 лв.

(3) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице, имуществената санкция е от 3000 до 6000 лв., а при повторно нарушение - от 6000 до 20 000 лв."

§ 7. В чл. 231, ал. 1 след думите „чл. 209-217" се добавя „и 219а".

§ 8. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 9, буква „ф" думите „са част от електронна съобщителна мрежа" се заменят с „по своето основно предназначение излъчват, пренасят или трансформират електромагнитна енергия".

2. Създават се т. 39 и 40:

„39. „Нейонизиращи лъчения” са фактори на жизнената среда, които включват статични (постоянни) електрически и магнитни полета, свръхнискочестотни електрически и магнитни полета с честоти от 1 Hz до 300 Hz, нискочестотни полета с честоти от над 300 Hz до 100 kHz, радиочестотни електромагнитни полета с честоти от 100 kHz до 300 MHz, свръхвисокочестотни (микровълнови) електромагнитни вълни с честоти над 300 MHz до 300 GHz, оптични полихроматични и лазерни лъчения с дължини на вълните в ултравиолетовия (180 nm - 400 nm), видимия (400 nm – 760 nm) и инфрачервения обхват (760 nm – 1 mm).

40. „Възложител” е възложителят по смисъла на чл. 161, ал. 1 от Закона за устройство на територията.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 9. За територията, за която кадастралната карта и кадастралните регистри не са влезли в сила, за съгласуване на хигиенно-защитна зона по чл. 72в от Закона за здравето се представя копие от действащите кадастрален план и подробен устройствен план на територията, издадено от съответната общинска администрация по местонахождение на обекта или копие от картата на възстановената собственост, издадена от общинската служба по земеделие.

§ 10. Параграфи 1, 2, 6, 7, 8 и 9 влизат в сила шест месеца след обнародването на закона в „Държавен вестник”.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на …… 2012 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето

С проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето в глава втора „Дейности по опазване на здравето" се въвежда нов раздел VIa „Защита от въздействието на нейонизиращи лъчения".

С приетата на 12 юли 1999 г. Препоръка 1999/519/ЕО за ограничаване експозицията на населението на електромагнитни полета се въвежда набор от изисквания и насоки към държавите членки и основа за законодателството на Европейския съюз по отношение на безопасността на населението от въздействието на електромагнитните лъчения. Осигуряването на контрол върху степента на излъчване на електромагнитни вълни от уреди и съоръжения, които по своето основно предназначение излъчват, пренасят или трансформират електромагнитна енергия, има важно значение, тъй като тя може да въздейства неблагоприятно върху здравето на хората.

Препоръката изисква от компетентните органи на страните членки да осъществяват мониторинг на стойностите на електромагнитни полета и да контролират дали те не надвишават установените максимално допустими стойности.

В законопроекта са отразени основните положения, залегнали в Препоръка 1999/519/ЕО.

Предвижда се създаване на законова делегация за издаване на наредба от министъра на здравеопазването, с която да се определят максимално допустимите нива на въздействие върху човека на електрически, магнитни и електромагнитни полета в честотния обхват от 0 Hz до 300 GHz, излъчвани от обекти с излъчващи съоръжения, които по своето основно предназначение излъчват, пренасят или трансформират електромагнитна енергия и които могат да въздействат на човека.

Предлага се разписването на процедура по съгласуване за всеки обект с излъчващи съоръжения, на хигиенно-защитна зона, по чиято граница върху земната повърхност и/или над нея, се установяват стойности, по-малки или равни на максимално допустимите нива, извън която не е възможно възникването на неблагоприятни ефекти върху здравето на човека, причинени от въздействието на електромагнитното поле. Хигиенно-защитната зона ще се съгласува от главния държавен здравен инспектор.

Предвиждат се промени в административнонаказателните разпоредби, по-специално със създаването на чл. 219а, с оглед въвеждане на

санкции при осъществяване на дейности с източници на нейонизиращи лъчения в нарушение на изискванията на закона и на нормативните актове по прилагането му.

Предлага се и прецизиране на определението за обектите с излъчващи съоръжения по § 1, т. 9, буква „ф” от Допълнителните разпоредби на Закона за здравето, създаване на легална дефиниция на понятието „нейонизиращи лъчения”, както и дефиниране на понятието „възложител”.

Със законопроекта се предвижда Министерството на здравеопазването да създава и поддържа публична информационна база с данни за обектите с излъчващи съоръжения, като всеки гражданин ще има право да получи информация за нивата на електрическите, магнитните и електромагнитните полета, без да е необходимо да доказва конкретен интерес.

Предвижда се задължение за Министерството на здравеопазването, Националния център по обществено здраве и анализи и регионалните здравни инспекции за информиране на населението за въздействието на нейонизиращите лъчения върху здравето на гражданите, както и за мерките за ограничаването му.

Очакваните резултати от приемането на законопроекта са свързани с предотвратяване на риска за здравето на населението от въздействието на нейонизиращите лъчения чрез информиране на населението, осигуряване на публично достъпна информация за източниците на нейонизиращи лъчения, както и осъществяване на ефективен държавен здравен контрол по отношение на нейонизиращите лъчения като фактор на жизнената среда.

Предвижда се срок шест месеца от датата на обнародване на закона в „Държавен вестник” за влизане в сила на разпоредбите, регламентиращи защитата от въздействието на нейонизиращи лъчения.

В § 3 и 4 от законопроекта се предлагат изменения и в раздел IV „Генетично здраве и генетични изследвания” на Закона за здравето, по-конкретно в разпоредбите на чл. 143, ал. 3 и чл. 144, ал. 2, свързани с отмяна на правното основание за издаване на правилник за устройството на генетичните лаборатории, както и изискването за регистрация на ДНК банки в Министерството на здравеопазването.

Предвижда се условията и редът за работа на Националната генетична лаборатория, изискванията към дейността на генетичните лаборатории, редът за регистрация, съхраняване, обработка и достъп до информацията в регистъра, както и изискванията към дейността на ДНК банките да се уреждат с наредба на министъра на здравеопазването.

С предложението по § 5 се цели да се премахне ограничението за министъра на здравеопазването да определя броя на местата за следдипломно обучение само по специалности, субсидирани от държавата.

Определянето на местата за специализанти срещу заплащане и другите видове места от министъра на здравеопазването е важно правомощие, свързано с планирането, координирането и контролирането на дейностите по провеждане на следдипломно обучение за придобиване на специалност от медицинските специалисти. По този начин определянето на местата за специализанти срещу заплащане ще се извършва въз основа на предложенията на обучаващите институции (лечебни и здравни заведения и висши училища), анализа на състоянието на специалностите на територията на всяка област, извършван ежегодно от регионалните здравни инспекции (потребности от специалисти и възможности за обучение), както и анализа на висшите училища за прием на специализанти през текущата година.

Това ще гарантира качеството на обучението за придобиване на специалност в областта на здравеопазването и утвърждаването на достатъчен брой места за българските граждани по специалности, съобразени с потребностите на населението.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)